T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı
Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 90792880-155.15[1756]-358981 24.12.2020
Konu : Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı Projesi kapsamında damga vergisi istisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden; şirketiniz ile … Türkiye-Ankara Şubesi arasında Çevresel İzleme ve Danışmanlık Hizmet Alımı Sözleşmesi imzalandığı, bu kapsamda şirketinizin …'nin 1.derece alt yüklenicisi olduğu belirtilerek, 4585 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan ve 10 Eylül 2000 tarih ve 24166 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2000/1127 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe giren Hükümetlerarası Anlaşma kapsamında damga vergisinden muaf olup olmadığınız sorulmaktadır.

Konuya ilişkin Başkanlığımız açıklamalarına aşağıda yer verilmiştir.

4585 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan *Türkiye Cumhuriyeti, Azerbaycan Cumhuriyeti ve Gürcistan Arasında Petrolün Azerbaycan Cumhuriyeti, Gürcistan ve Türkiye Cumhuriyeti Ülkeleri Üzerinden, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ana İhraç Boru Hattı Yoluyla Taşınmasına İlişkin Anlaşma'nın* (Hükümetlerarası Anlaşma) 2 numaralı ekinde *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve MEP İştirakçileri Arasında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması* (Ev Sahibi Hükümet Anlaşması) yer almaktadır.

Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın "Vergiler" başlıklı 9 uncu maddesinde vergilemeye ilişkin düzenlemeler yer almakla birlikte söz konusu Anlaşma'nın "Belirli Tanımlar" başlıklı 1 numaralı ekinde aşağıdaki tanımlamalara yer verilmiştir:

"Vergiler", (finansal müeyyideler ve idari cezalar da dâhil olmak üzere) ilgili faiz, ceza ve para cezalarıyla birlikte, Devlet Makamları tarafından konan ya da onlara ödenmesi gereken, mevcut ve gelecekteki vergiler, harçlar, resimler, gümrük vergileri, gümrük resimleri, katkılar, ücretler, vergi meblağları ve diğer benzer yükümlülükler ve "Vergi" yukarıdakilerden herhangi birini ifade etmektedir.

"MEP Faaliyetleri", MEP Sistemiyle ilgili değerlendirme, geliştirme, tasarım, edinme, inşaat, tesis, finansman, sigortalama, mülkiyet, (MEP İştirakçileri ve Taşıtıcılar tarafından Tesisler yoluyla petrolün taşınması dahil) işletim, onarım, değiştirme, bakım, kapasite artırımı, büyütme (tali tesisler dahil) ve koruma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olup, Ülke içinde (Proje Faaliyetleri olarak) veya Ülke dışında gerçekleştirilen faaliyetlerin tümü demektir.

"MEP İştirakçileri" Devlet Makamları dışında, işbu Anlaşmanın (Proje Anlaşmaları uyarınca MEP İştirakçisi olarak tecdit ve/veya iltihak dahil) bir, daha fazla veya tüm Tarafları ve bunların halefleri ve izin verilen devralanları olup; TPAO Bağlı Kuruluşu (ve onun halefleri ve izin verilen devralanları) Devlet Kuruluşu olup olmadığına (veya daha önce böyle olup olmadığına) bakılmaksızın bir MEP İştirakçisi sayılacaktır.

"Müteahhit", doğrudan ya da dolaylı olarak, MEP İştirakçilerinin veya Bağlı Kuruluşlarının tamamına veya herhangi birinin faydasına MEP sistemiyle ilgili mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan herhangi bir Kişi, ve bu Kişinin halefleri ve izin verilen devralanları anlamındadır. Kavram, böyle mal, iş, hizmet ya da teknoloji sağlayan bir Menfaat Sahibini, MEP İştirakçisinin Bağlı Kuruluşunu, Taşıtıcıyı veya İşletme Şirketini de içerir, fakat MEP

İştirakçisini içermez. Kavram, başka bir Kişinin çalışanı olarak rol oynayan bir gerçek kişiyi içermez.

"İlk Kademe Alt Müteahhit", tüm MEP iştirakçileri veya herhangi bir MEP İştirakçisi, bir İnşaat Müteahhidi, bir İşletme Şirketi veya Bire Bir Müteahhitle bir sözleşme veya anlaşma çerçevesinde MEP Faaliyetlerine ilişkin mallar, işler, hizmetler veya teknoloji tedarik eden (Bire Bir Müteahhit dışında) herhangi bir Müteahhit demektir.

"Esas Alt Müteahhit", İnşaat Müteahhidinin, Bire Bir Müteahhidinin, MEP İştirakçileri'nin tümü veya bazılarının veya bir İstisnai İşletme şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak Müteahhidi olan Birinci veya İkinci Kademe Alt Müteahhit demektir.

"İşletme Şirketi", MEP İştirakçileri ve bunların Bağlı Kuruluşları için ya da bunlar adına, MEP İştirakçileri veya bunların Bağlı Kuruluşları tarafından tayin edilen ya da seçilen ve MEP Sisteminin tümü veya belirli bir kısmı için işletmeci olarak hizmet görmek üzere, sürdürülen MEP Faaliyetlerinin tümünün veya belirli bir bölümünün uygulanması, yönetilmesi, eşgüdümü ve yürütülmesini sağlayan bir veya daha fazla Kişi, bu Kişilerin halefleri veya izin verilen hak sahipleri demektir.

"İstisnai İşletme Şirketi", (i) Herhangi bir Genel İşletme Şirketi (ii) Eğer bir Devlet Makamı bir İşletme Şirketi ise veya olursa, Tesislerle ilgili tek bir İşletme Şirketi anlamındadır.

Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 2.4 üncü maddesi kapsamında ve 233 sayılı KHK'nin 58/3 üncü maddesi uyarınca … Atanmış İşletmeci olarak görevlendirilmiştir.

Anılan Anlaşma'nın "Belirli Tanımlar" başlıklı 1 numaralı ekinde yer alan "İstisnai İşletme Şirketi" tanımının incelenmesinden, …'in İstisnai İşletme Şirketi ve aynı zamanda İşletme Şirketi statüsünde olduğu anlaşılmaktadır.

Söz konusu Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın "İşletme Şirketleri" başlıklı 9.7 nci maddesinde; *"İşletme Şirketleri İşbu Madde 9'da özellikle başka türlü belirtilmediği takdirde; hiçbir İstisnai İşletme Şirketi; MEP Faaliyetlerinden ötürü Vergilere tabi olmayacaktır. (İşbu Madde 9'da kullanılan ve tarif edilmiş olan tabirler dahil) işbu Madde 9 amaçları açısından, bir İstisnai İşletme Şirketi MEP Faaliyetlerine ilişkin olarak MEP İştirakçileri ve İstisnai İşletme Şirketine (işler veya hizmetler için sağlanan mallar veya teknoloji dahil) işler veya hizmetler sağlaması açısından bir Müteahhit değil de bir İşletme Şirketi olarak mülahaza edilecektir."* hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, anılan Anlaşması'nın 9.3.(iii) numaralı bendinde; *"MEP Faaliyetlerine ilişkin olarak (işler veya hizmetler için temin edilen mallar veya teknoloji dahil) işler veya hizmetler için bir Esas Alt Müteahhit olan bir İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhite yapılan ödemeler üzerinden, ilgili iş veya hizmetlerle ilgili sözleşme veya Anlaşmaya göre, eğer bu tür İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhitin doğrudan veya dolaylı olarak İnşaat Müteahhidinin, veya Tesislerin tasarım, inşaat, tesis, genişletme, büyütme, bağlantı, tadilat, tahliye veya terk edilmesine ilişkin faaliyetler durumunda MEP İştirakçilerinin tümü veya herhangi birinin veya bir İstisnai İşletme Şirketinin Müteahhidi olması durumunda bu tür İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhite yapılan ödemeler tutarı (1) iki yüz elli bin Amerikan Dolarına (250.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması durumunda veya (2) bir İlk Kademe Alt Müteahhit veya İkinci Kademe Alt Müteahhit İnşaat Faaliyetleriyle ilgili olanlar dışındaki bir İşletme Şirketi veya MEP İştirakçilerinin doğrudan veya dolaylı bir Müteahhidi ise yüz bin Amerikan Dolarına (100.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması durumunda Vergi ödenmek kaydıyla, hiçbir Vergi uygulanmayacaktır."* hükmü bulunmaktadır.

Söz konusu hüküm uyarınca İlk Kademe Alt Müteahhitlerin yukarıda tanımı verilen vergilerden istisna olabilmeleri için, MEP Faaliyetlerine ilişkin işler veya hizmetleri (işler veya

hizmetlerle birlikte sunulan mallar ve teknoloji dahil) Esas Alt Müteahhit sıfatıyla sağlamaları gerekmektedir.

Ayrıca; sağlanacak iş veya hizmetin belirli bir parasal büyüklüğü aşması şartı da aranmakta olup, bu parasal tutara ilişkin olarak ise, iş ve hizmetlerin niteliğine ve kime taahhüt edildiğine göre iki ayrı belirleme söz konusudur.

İlk Kademe Alt Müteahhitlerce, doğrudan veya dolaylı olarak İstisnai İşletme Şirketi veya MEP İştirakçilerinin herhangi birisine taahhütte bulunulması durumunda;

-"İnşaat faaliyetleri" olarak tanımlanan, Tesislerin tasarım, inşaat, tesis, genişletme, büyütme, bağlantı, tadilat, tahliye veya terk edilmesine ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak yapılan ödeme tutarının iki yüz elli bin Amerikan Dolarına (250.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek,

-Yukarıda tanımlanan inşaat faaliyetleri dışındaki faaliyetlere ilişkin olarak yapılan ödeme tutarının ise yüz bin Amerikan Dolarına (100.000 USD) (veya sözleşme veya anlaşmanın yapıldığı sırada geçerli piyasa döviz kurları üzerinden diğer dövizlerde buna eşit bedel) eşit veya daha yüksek olması gerekmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalarda belirtildiği üzere; MEP Faaliyetleri tanımında yer alan işlerin veya hizmetlerin yapılması ve parasal tutar şartının sağlanması halinde, Esas Alt Müteahhit statüsünü haiz İlk Kademe Alt Müteahhitlere herhangi bir vergi konulmayacak ve bunlara yapılan ödemeler üzerinden vergi tevkifatı yapılmayacaktır.

Buna göre, yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde, Ev Sahibi Hükümet Anlaşması'nın 9.3.(iii) maddesinde belirtilen ve yukarıda özetlenen koşulların varlığı halinde, üzerine vergi konulamayacağı veya kendilerine yapılan ödemelerden vergi kesilemeyeceği belirtilen mükellefler arasında yer alan İlk Kademe Alt Müteahhit statüsünde olan şirketinizin, "Vergiler" tanımına giren vergiler açısından istisnadan yararlanması mümkündür. Sözü edilen tanımın, damga vergisini kapsadığı açıktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.
(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.
(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.